Region Stockholm

Kulturförvaltningen
Verksamhets- och ledningsstöd

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-11-23

Diarienummer:
KN 2020/1011

Handläggare:
Renée Roslycke

Remissvar – stärkt styrning av it och digitalisering - RS 2020-0242

Ärendebeskrivning

Rotel I remitterar för yttrande bilagd promemoria från regionledningskontoret om stärkt styrning av it och digitalisering. I remissen ligger att roteln vill ha remissinstansernas synpunkter på promemorians förslag inför beslut i regionfullmäktige. Remissen är ett led i att fortsätta stärka Region Stockholms samlade förmåga inom it och digitalisering, och avses att beslutas vid regionfullmäktiges sammanträde den 4 maj 2021.

Remisstiden sträcker sig till den 29 januari 2021.

Beslutsunderlag

Föreliggande tjänsteutlåtande KN 2020/1011.
Missiv - stärkt styrning av it och digitalisering RS 2020-0242.
Remiss PM stärkt styrning av it och digitalisering.

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar följande.

1. Remissvar avseende ”Stärkt styrning av it och digitalisering – RS 2020-0242 godkännes för överlämnande till regionkontledningskontoret.
2. Ärendet förklaras omedelbart justerat.

Kulturförvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Den av regionfullmäktige beslutade strategin för it och digitalisering (RS 2019-0669) fastställer att styrningen av it och digitalisering ska vara integrerad i verksamhetsstyrningen och att ett tydligt och aktivt ägarskap är en av de viktigaste framgångsfaktorerna för Region Stockholms digitalisering tillsammans med en högre grad av gemensamt arbete med utgångspunkt i Region Stockholms samlade behov och krav. Strategin stärks vidare av intentionerna i budget 2020 för Region Stockholm (RS 2019-0829) avseende en integrerad ledning och styrning där nämnder och bolag är en del av en helhet där suboptimeringar

Bilagor: Missiv - reglementen för regionstyrelsen och övriga nämnder.
Remiss PM reglementen för regionstyrelsen och övriga nämnder.
Reglementen för övriga styrelser och nämnder.

undviks och där den egna nämndens måluppfyllelse inte sker på bekostnad av andra nämnders förmåga att nå sina mål.

För att stärka styrningen av it och digitalisering och samtidigt stärka organisationens förmåga att samordna arbetet föreslår regionledningskontoret att styrningen följer den ordinarie nämndstrukturen samtidigt som vissa nämnder ges ansvar för att hålla ihop organisationen som helhet inom särskilt utpekade verksamhetsområden.

Regionledningskontoret föreslår att följande nämnder får nedan särskilda ansvar:

- Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för digitala tjänster som stöttar beställaruppdraget
- Stockholms läns sjukvårdsområde ansvarar för digitala tjänster som stöttar vårdproduktionen
- Trafiknämnden ansvarar för digitala tjänster som stöttar kollektivtrafiken
- Regionstyrelsen ansvarar för digitala tjänster som stöttar regional utveckling
- Regionstyrelsen ansvarar för digitala tjänster inom verksamhetsstöd
- Regionstyrelsen ansvarar för tjänster inom it-infrastruktur.

Nämnder med särskilda utpekade ansvarsområden föreslås även ansvara för att centralt samordnade upphandlingar sker inom ramen för området så att graden av gemensamma tjänster ökar över tid. Övriga nämnder och bolag ska bistå i arbetet så att behov och krav speglar Region Stockholms samlade behov och att tjänsterna införs i verksamheterna.

Regionledningskontoret föreslår att regiongemensamma verksamhetsstöd omfattar nedanstående områden och att regionstyrelsen får i uppdrag att besluta om gemensamma tjänster inom områdena:

- Ekonomi
- Personal
- Inköp
- Ledning och styrning
- Dokument- och ärendehantering
- Extern webb och intranät

Regionledningskontoret föreslår att regiongemensam it-infrastruktur omfattar nedanstående områden och att regionstyrelsen får i uppdrag att besluta om gemensamma tjänster inom områdena:

- Kommunikationstjänster (inkluderat telefoni och datakommunikation)
- It-arbetsplats (inkluderat hårdvara och arbetsplatsapplikationer)
- Kapacitets- och applikationsplattformar (inkluderat datahallar och drifttjänster)
- Användarstöd (inkluderat Service Desk och support)

Fastighets- och servicenämnden har en central roll i att Region Stockholms övriga nämnder och bolag ska kunna fokusera på sina kärnverksamheter. Genom att samla Region Stockholm it-leveranser hos nämnden skapas förutsättningar för effektiva och marknadsmässiga leveranser.

Av strategin framgår att finansiering av it och digitalisering är ett verksamhetsansvar och ska hanteras inom ramen för Region Stockholms budgetprocess. Utifrån styrande principer för investeringar så är det den nämnd eller det bolag som har driftkostnadsansvaret när investeringen står klar som har det yttersta ansvaret och beslutet avseende investeringen. Investeringarna finansieras sedan genom de avgifter som nämnder och bolag betalar för att nyttja tjänsterna.

Av strategin för it och digitalisering framgår vidare att det finns långtgående krav på att gemensamma tjänster ska vara huvudregeln för Region Stockholms verksamheter. De nämnder som föreslås få ett särskilt ansvar för att samordna Region Stockholms nämnder och bolag inom ett verksamhetsområde behöver aktivt arbeta för att identifiera, definiera och etablera gemensamma tjänster inom det utpekade området.

Verksamheter som behöver göra avsteg från nyttjande av gemensamma tjänster ska motivera dessa utifrån sina unika verksamhetsbehov samt varför gemensamma tjänster inte kan användas. Först efter beslut i den nämnd som ansvarar för digitala tjänster inom aktuellt verksamhetsområde får unika lösningar utvecklas.

Kulturnämnden är införstådd med att fria nyttigheter inte ska förekomma men vill samtidigt poängtera att för en mindre förvaltning som nämndens är flera av de områden som pekas ut ovan sammanvävda med utförandet av kärnverksamheten. Nämnden menar vidare att utförandet i egen regi sker till en högre kostnadseffektivitet än vad övergången till gemensamma lösningar skulle medföra. Nämnden menar att den i dagsläget och givet den ekonomiska situationen inte kan nyttja fler gemensamma tjänster då dessa skulle bli kostnadsdrivande och därmed få negativa konsekvenser för nämndens bidragsgivande roll.

Överväganden

Sammanfattningsvis vill nämnden påtala att de föreslagna förändringarna kan innebära kraftigt ökade kostnader för kärnverksamheter som över tid utvecklat egna processer som delvis men inte helt täcks av de föreslagna förändringarna. En viktig ambition är en kostnadseffektiv och ändamålsenlig administration till förmån för kärnverksamheten. Servicenivå och kvalité behöver upprätthållas för att undvika att tidsåtgången för administrativ verksamhet ökar.

Remissen är inte helt tydlig med vilka förändringar som avses, exempelvis inom ledning och styrning. Den övergripande nivån på förslagen gör det svårt att ta ställning och omfatta

konsekvenserna av förslagen. Nämnden vill i sitt remissvar förklara varför den fortsatt behöver göra avsteg från nyttjande av gemensamma tjänster utifrån dess verksamhetsspecifika behov och den integrering som idag finns mellan administrativa stödfunktioner och kärnverksamheten. Nämnden uppskattar att förslagen skulle innebära extra kostnader på flera miljoner kronor vilket skulle drabba kärnverksamheten.

Regionledningskontoret föreslår att regiongemensamma verksamhetsstöd omfattar vissa områden och att regionstyrelsen får i uppdrag att besluta om gemensamma tjänster inom särskilda områden. Nedan följer nämndens synpunkter sorterat på områdena:

Ekonomi
Hösten 2018 gjordes en utredning avseende eventuell outsourcing av kulturförvaltningens verksamhet inom ekonomiområdet till Landstingsstyrelsens förvaltning, LSF, med Stockholms läns sjukvårdsområdes, SLSO, redovisningsfunktion. De tjänster som erbjöds var basuppgifter avseende ekonomisk redovisning. Konstaterades att det då på förvaltningen skulle kvarstå uppgifter avseende förvaltningens arbete med verksamhetsstyrning och resultatuppföljning, budget och prognoser, årsredovisning och resultatuppföljningar, ekonomiskt analys- och utredningsarbete, kvalitetssäkrande av verksamhetens resultat- och finansiella rapportering, intern kontroll och avvikelser, revision och åtgärder, lämnande av ekonomiska uppgifter samt roll som beställare till shared servicecenter. Det som erbjöds var standardiserade arbetsuppgifter avseende ekonomisk redovisning exempelvis utanordning. För en mindre förvaltning är det små volymer. Det kvarstod även all utbetalning och kontrolluppgifter av nämndens kärnuppgifter – bidrag till kulturaktörer, folkbildning och vidarefakturering av konstkostnader.

De kvalificerade arbetsuppgifterna skulle inte tas över och analysen var att av tre befattningar inom ekonomi skulle en befattning överföras till shared service. Sammanfattningsvis skulle förvaltningen behöva både betala för externt ekonomiskt stöd och behålla egen kapacitet

Personal
Kulturförvaltningen nyttjar redan idag de gemensamma tjänsterna inom HR-området men ser även här en risk för ökade kostnader. För 2021 tillkommer timkostnader för kvalificerade HR-tjänster exempelvis rehabiliteringsutredningar, arbetsrätt, arbetsmiljö, löneöversyn med 850 kronor per timme. Det kan föreligga risk att avrop ej görs på grund av kostnadsskäl trots att kompetens saknas.

För lönehantering debiteras en fast avgift per lönespecifikation liksom tidigare. För 2021 tillkommer timkostnad med 850 kronor per timme för exempelvis ändringar i systemet på grund av verksamhetsförändringar, rättningar av större fel avseende löneutbetalning, behörighetsadministration. Timpriset är högt med tanke på att det i första hand täcker kostnad för löneadministratör.

Inköp

Upphandlings- och inköpstjänster kommer att debiteras 2021. Fördelningen av kostnader för samordnande upphandlingar sker liksom tidigare utifrån inköpsvolymer. Nämndens inköpsvolymer är låga varför kostnaden inte höjs. Däremot införs pris för timdebitering med 60o kronor för enklare upphandling och 800 kronor för mer kvalificerad upphandlings- och inköpsfrågor vilket är nya kostnader för 2021. Behov finns av tjänster främst i samband med upphandling av konst. Timpriset är högt och motsvarar inköp av externa konsulttjänster med vinstmarginal. Förvaltningen har inga inköpare på heltid utan det ingår i ordinarie arbetsuppgifter. Den administrative chefen är utsedd inköpsansvarig.

Ledning och styrning
Det är oklart vilka tjänster och vad som ingår i området. Ett antagande är att juristtjänster ingår. Förvaltningen har ingen egen jurist utan anlitar både jurister centralt och externt stöd vid behov. Debitering kommer att ske under 2021. Ingen prislista har ännu lämnats.

Dokument och ärendehantering
För handläggning och utbetalning av kulturstöd används it-systemet Evolution. Evolution är ett egenutvecklat it-stöd som är anpassat till de särskilda behov som finns för handläggningen av stöd. Systemet används också för kulturförvaltningens dokument och ärendehantering. Det är ett modernt system med en kontinuerlig utveckling för effektivisering. Ett färdigt systemstöd finns inte att köpa utan att stora anpassningar måste göras. Kostnaderna för utveckling av systemet har varit stora men nödvändiga. Systemet innehåller exempelvis funktioner för stöd till beslutshantering, ekonomiska utbetalningar, elektroniska blanketter.

Här finns verksamhetsunika behov som behöver övervägas. Att byta till ett gemensamt stöd som inte omhändertar kärnverksamhetens behov skulle vara förödande och medföra sämre kvalitet samt i förlängningen högre kostnader. Tidsåtgången för administrationen skulle öka med konsekvensen ökade administrativa kostnader som skulle belastas kärnverksamheten.

Extern web- och intranätet
Kulturförvaltningen nyttjar redan idag de gemensamma tjänsterna inom området.

Kommunikationstjänster (inkluderat telefoni och datakommunikation)
All hantering av beställningar, leveranser och support är i egen regi. Om telefonin skulle centraliseras behöver telefoner hämtas på Lindhagensgatan jämfört med idag då de flesta medarbetare får telefoner och all service på sin arbetsplats. För Regionarkivet är det dock motsatsen där de hämtar telefoner på Lindhagensgatan. Arbete pågår med att förändra rutinerna för Regionarkivet.

It-arbetsplats (inkluderat hårdvara och arbetsplatsapplikationer)
Kulturförvaltningen har idag sin it-drift i egen regi med undantag för Regionarkivet.
En analys gjordes 2019 då det framkom att överföring till central regi skulle medföra en årlig kostnadsökning med 2 miljoner kronor. Beslutet blev att ha kvar it-driften i egen regi.

Kostnadsökningar av den här volymen är för en mindre förvaltning svåra att hantera och skulle komma att belasta kärnverksamheten. Det är en ambition att *vilja ingå i den helt gemensamma IT-miljön så snart prisbilden blir kostnadsneutral eller lägre jämfört med deras nuvarande egna lösning*.

Kapacitets- och applikationsplattformar (inkluderat datahallar och drifttjänster)
Se kommentar ovan under it-arbetsplats. Ingår i it-drift. Idag inköps servrar som skrivs av vilket blir billigare än att betala för en tjänst.

Användarstöd (inkluderat Service Desk och support)
Se kommentar ovan under it-arbetsplats. Ingår i it-drift.

Facility management
Området nämns inte i remissen men är intressant att belysa i sammanhanget. Inom området finns kostnader för främst lokaler, reception och vaktmästeri. I samband med samlokaliseringsprojektet blev beslutet att införa behovsanpassad lokalanpassning inom befintliga lokaler. Skälet är att det vid kostnadsjämförelse visade sig att kostnaderna skulle bli cirka en miljon kronor dyrare per år samtidigt som nuvarande lokaler bedömdes bättre tillmötesgå förvaltningens behov.

Även administrativa centrala kostnader behöver belysas och ifrågasättas. Dialogen kan förbättras avseende vilka tjänster som det konkret finns behov av och vilka volymer som är aktuella då dessa påverkar kostnaderna vid timdebitering. Timpriserna motsvarar inköp av externa konsulter vilket görs för begränsad tid där även vinst ingår.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Utifrån nämndens bedömning föreligger det avsevärd risk att ovan redovisade tjänster blir dyrare än vad kostnaderna är i nuläget. De utredningar som hittills har gjorts avseende centralisering av administrativa delar visar att det blir avsevärt dyrare, (i vissa fall upp till 40 procent). Kostnadsanalysen för facility-management och it-drift i egen regi respektive central regi har visat att kostnader skulle bli 3 miljoner kronor dyrare per år om de utfördes i central regi. För en förvaltning av kulturnämndens storlek skulle konsekvensen bli minskad kärnverksamhet. Nämnden är helt införstådd med att fria nyttigheter inte ska förekomma. En styrande princip för nämnden är att kostnadseffektivitet ska gynna kärnverksamheten.

Miljökonsekvenser av beslutet

Beslutet antas inte få några konsekvenser för miljön.

Beslutsexpediering

Regionledningskontoret.

Eva Bergquist
Förvaltningschef

Reneé Roslycke
Avdelningschef

Regionledningskontoret

PM
2020-09-24

Diarienummer
RS 2020-0242

Stärkt styrning av it och digitalisering

Regionledningskontoret föreslår en tydligare ansvarsfördelning för styrning av it, där digitala tjänster som nyttjas av flera nämnder och bolag samlas hos en utpekad nämnd med ansvar för utveckling och tillhandahållande av digitala tjänster.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Sammanfattning

Den av regionfullmäktige beslutade strategin för it och digitalisering (RS 2019-0669) fastställer att styrningen av it och digitalisering ska vara integrerad i verksamhetsstyrningen och att ett tydligt och aktivt ägarskap är en av de viktigaste framgångsfaktorerna för Region Stockholms digitalisering tillsammans med en högre grad av gemensamt arbete med utgångspunkt i Region Stockholms samlade behov och krav. Strategin stärks vidare av intentionerna i budget 2020 för Region Stockholm (RS 2019-0829) avseende en integrerad ledning och styrning där nämnder och bolag är en del av en helhet där suboptimeringar undviks och där den egna nämndens måluppfyllelse inte sker på bekostnad av andra nämnders förmåga att nå sina mål.

För att stärka styrningen av it och digitalisering och samtidigt stärka organisationens förmåga att samordna arbetet föreslår regionledningskontoret att styrningen följer den ordinarie nämndstrukturen samtidigt som vissa nämnder ges ansvar för att hålla ihop organisationen som helhet inom särskilt utpekade verksamhetsområden.

Regionledningskontoret föreslår att följande nämnder får nedan särskilda ansvar:

- Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för digitala tjänster som stöttar beställaruppdraget

- Stockholms läns sjukvårdsområde ansvarar för digitala tjänster som stöttar vårdproduktionen
- Trafiknämnden ansvarar för digitala tjänster som stöttar kollektivtrafiken
- Regionstyrelsen ansvarar för digitala tjänster som stöttar regional utveckling
- Regionstyrelsen ansvarar för digitala tjänster inom verksamhetsstöd
- Regionstyrelsen ansvarar för tjänster inom it-infrastruktur.

Nämnder med särskilda utpekade ansvarsområden föreslås även ansvara för att centralt samordnade upphandlingar sker inom ramen för området så att graden av gemensamma tjänster ökar över tid. Övriga nämnder och bolag ska bistå i arbetet så att behov och krav speglar Region Stockholms samlade behov och att tjänsterna införs i verksamheterna.

Med skapandet av fastighets- och servicenämnden har Region Stockholm skapat en organisationsmodell för att samla gemensamma stödfunktioner. Detta för att övriga nämnder och bolag ska kunna fokusera på sina kärnverksamheter. Inom området it-infrastruktur har nämnden en tydligt utpekad roll som samlad intern leverantör utifrån övriga nämnder och bolags behov av tjänster. Rollen behöver i praktiken stärkas ytterligare och övriga nämnder och bolag behöver fortsatt bidra till att föra över verksamhet till fastighets- och servicenämnden för att Region Stockholm ska kunna realisera nyttorna med modellen.

Bakgrund

Region Stockholms arbete med digitaliseringen har återkommande varit föremål för utredningar och olika former av åtgärder. Under 2017–2019 har ett större arbete genomförts för att dra slutsatser och föreslå åtgärder med anledning av de många utredningarnas i stort sett samfälliga rekommendationer. Inriktningar för arbetet redovisades och beslutades en första gång i ärendet Utvecklad it-styrning inom SLL, inriktning för fortsatt arbete (LS 2018-0197).

Gemensam slutsats i de utredningar som gjorts är att Region Stockholms förmåga inom it och digitalisering, speciellt vad gäller stabilitet i drift och utvecklingstakt, anses lägre än den skulle kunna vara. Som skäl för detta anförs i de flesta fall bristande styrning och samordning. Regionrevisorerna har också, framförallt i granskningen av Region Stockholms arbete med eHälsa (LS 2016-1603), lyft fram att it-styrningen i hög grad sker på informell grund, med svag förankring i nämndstrukturen.

I framtagandet av den av regionfullmäktige beslutade strategin för it och digitalisering (RS 2019-0669) gjorde regionledningskontoret en grundlig genomgång av framgångsfaktorer för Region Stockholms digitalisering. Analysen byggde på tidigare utredningar och revisioner, och vilade på de inriktningar som dåvarande landstingsstyrelsen beslutade för fortsatt utveckling av styrningen inom it kompletterad med en dialog med Region Stockholms verksamheter avseende de aktuella utmaningarna.

För att öka Region Stockholms förmåga att realisera digitaliseringens nyttor lyfter strategin för it och digitalisering fram följande fem framgångsfaktorer som särskilt avgörande givet organisationens förutsättningar:

1. Verksamheterna ska ta ett aktivt ägarskap för digitaliseringen
2. Organisationen ska ha en hög digital kompetens
3. Digitaliseringen ska kännetecknas av en hög grad av gemensamt arbete
4. It-miljön ska möjliggöra verksamhetsutveckling
5. It-miljön ska vara robust och säker

Strategins framgångsfaktorer avseende hög grad av gemensamt arbete förstärks ytterligare av intentionerna i budget 2020 för Region Stockholm (RS 2019-0829) avseende att varje nämnd och bolag är en del av en helhet och att arbetet vid nämnder och bolag ska bedrivas med hänsyn till att samtliga regionfullmäktiges mål ska genomföras, inte bara de som rör den specifika nämnden eller bolaget.

Digital tjänst definieras i strategin för it och digitalisering som system, applikationer eller enskilda funktioner inklusive underliggande komponenter och supportande processer som skapar ett värde för slutanvändaren. Varje digital tjänst i Region Stockholm ska enligt strategin ha en utpekad nämnd eller ett bolag som ägare med ansvar för förvaltning och utveckling under hela tjänstens livscykel. Ansvaret omfattar alla aspekter såsom funktionella, organisatoriska, ekonomiska, juridiska, tekniska och säkerhetsmässiga.

Detta ärende berör hur styrningen av it och digitalisering ska stärkas för att uppnå framgångsfaktorerna i strategin och intentionerna i budget 2020 för Region Stockholm (RS 2019-0829) genom att tydliggöra hur ägarskap för digitala tjänster fördelas mellan nämnder.

Överväganden

Principer för ansvarsfördelning

Region Stockholms tillämpar en beställarutförarmodell för styrning av vård och kollektivtrafik. Modellen grundas på principen att beställande nämnder ska besluta vad som ska göras och utförande nämnder och bolag ska stå för att omsätta detta i praktiken. Ett formaliserat ägarskap och en starkare samordning är centrala framgångsfaktorer i strategin för it och digitalisering som behöver följa beställarutförarmodellen och beskrivs vidare i detta ärende. Regionledningskontoret föreslår följande fördelning av ägarskapet för digitala tjänster inom respektive verksamhetsområde:

- Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för digitala tjänster som stöttar beställaruppdraget
- Stockholms läns sjukvårdsområde ansvarar för digitala tjänster som stöttar vårdproduktionen
- Trafiknämnden ansvarar för digitala tjänster som stöttar kollektivtrafiken
- Regionstyrelsen ansvarar för digitala tjänster som stöttar regional utveckling
- Regionstyrelsen ansvarar för digitala tjänster inom verksamhetsstöd
- Regionstyrelsen ansvarar för tjänster inom it-infrastruktur

Utifrån ansvar enligt ovan föreslår regionledningskontoret att utpekade nämnder får i uppdrag att genomföra de centralt samordnade upphandlingar som krävs för att över tid öka graden av gemensamma tjänster, som enligt strategin för it och digitalisering (RS 2019-0669) är obligatoriska för nämnder och bolag. Utifrån ovanstående ansvarsfördelning kommer erforderliga förändringar och tillägg i reglemente föreslås i kommande tjänstemannautlåtande. Övriga nämnder och bolag ska bistå i arbetet så att behov och krav speglar Region Stockholms samlade behov och att tjänsterna införs i verksamheterna.

Med ovanstående struktur säkerställs en övergripande ansvarsfördelning för att samordna Region Stockholms it och digitalisering på ett sätt som följer ordinarie nämndstruktur med förstärkt samordningsansvar inom områden där flera nämnder och bolag verkar. Regionledningskontoret bedömer att det ökar möjligheten att etablera och nyttja gemensamma tjänster och att nämnder och bolag istället kan fokusera på verksamhetsnära och verksamhetsutvecklande tjänster såsom applikationsutveckling och förvaltning.

Särskilt om regionstyrelsens ansvar för verksamhetsstöd och it-infrastruktur
Regionstyrelsen ansvarar i reglemente (LS 2018-0731, RS 2020-0284) för att leda och samordna Region Stockholm inom ett antal områden. I ansvaret ingår att definiera och beställa gemensamma tjänster. Med ansvaret följer att säkerställa att de gemensamma tjänsterna tar hänsyn till samtliga nämnder och bolags behov. Regionledningskontoret ser detta som en grund för att öka graden gemensamma tjänster men också för att skapa förutsättningar för fastighets- och servicenämnden samt externa leverantörer att kunna bygga effektiva leveranser. Regionledningskontoret föreslår att regionstyrelsen får ansvar för regiongemensamt verksamhetsstöd och it-infrastruktur.

Regionledningskontoret föreslår att regiongemensamma verksamhetsstöd omfattar nedan områden och att regionstyrelsen får i uppdrag att besluta om gemensamma tjänster inom områdena:

- Ekonomi
- Personal
- Inköp
- Ledning och styrning
- Dokument- och ärendehantering
- Extern webb och intranät

Regionledningskontoret föreslår att regiongemensam it-infrastruktur omfattar nedan områden och att regionstyrelsen får i uppdrag att besluta om gemensamma tjänster inom områdena:

- Kommunikationstjänster (inkluderat telefoni och datakommunikation)
- It-arbetsplats (inkluderat hårdvara och arbetsplatsapplikationer)
- Kapacitets- och applikationsplattformar (inkluderat datahallar och drifttjänster)
- Användarstöd (inkluderat Service Desk och support)

Särskilt om hälso- och sjukvårdsnämndens ansvar för digitala tjänster som stöttar beställaruppdraget
Utifrån beställarutförarmodellen har hälso- och sjukvårdsnämnden det utpekade beställaransvaret för hälso- och sjukvård, det vill säga att beställa den vård och tandvård som behövs samt följa upp vårdens resultat och kvalitet. Utföraransvaret ligger sedan hos respektive nämnd och bolag samt de privata vårdgivare som utifrån avtal ska leverera den vård som hälso- och sjukvårdsnämnden beställer.

Strategin för it och digitalisering fastställer att styrningen ska vara integrerad i verksamhetsstyrningen i övrigt och den behöver därmed inom hälso- och sjukvården beakta de två perspektiven som beställar-/utförarmodellen medför. För att både beställare och utförare ska kunna ta ett aktivt ägarskap för respektive nämnds och bolags egen digitalisering behöver ägarskapet sorteras utifrån beställar-/utförarmodellen:

- Hälso- och sjukvårdsnämnden ska ansvara för digitala tjänster som krävs för att på ett effektivt sätt agera som beställare. (Beställaransvaret)
- Digitala tjänster som krävs för att bedriva vård hanteras vårdnära inom produktionen. (Utföraransvaret)

Särskilt om Stockholms läns sjukvårdsområde ansvar för digitala tjänster som stöttar vårdproduktionen

Ansvaret för digitala tjänster inom vårdproduktion (utföraransvaret) är idag distribuerat och kännetecknas av en samverkanskultur där formellt ägarskap och kopplingen till den ordinarie linjestyrningen saknas. Att formalisera ägarskapet är en nödvändighet för att realisera strategin för it och digitalisering. För att stärka Region Stockholms förmåga att hålla ihop och driva vårdproduktionens digitalisering sammanhållet föreslås ägarskapet samlas på en nämnd. Genom att samla ägarskapet på en nämnd ökar möjligheterna för de vårdproducerande nämnderna och bolagen att gemensamt bedriva det utvecklingsarbete som krävs för att realisera intentionerna i budget 2020 för Region Stockholm (RS 2019-0829) och strategi för it och digitalisering avseende att öka samordningen för att tillvarata synergier och minska suboptimeringar. Att dela upp ägarskapet för vårdproduktionens it och digitalisering mellan flera nämnder och bolag skulle riskera att befästa den nuvarande samverkanskulturen som bygger på koncensus. Med ägarskapet följer ett ansvar att utifrån budget och strategi bedriva arbetet med utgångspunkt i Region Stockholms samlade behov och krav. I de fall det är fördelaktigt att digitala tjänster även omfattar privata utförare, exempelvis för att förenkla för patienten, så behöver även deras krav och behov beaktas i arbetet.

Med sin centrala roll i nätverkssjukvården inom Region Stockholm föreslår regionledningskontoret att Stockholms läns sjukvårdsområde får ett samlat ansvar för vårdproduktionens digitala tjänster. Detta gäller även om de digitala tjänsterna nyttjas av privata vårdgivare. Regionledningskontoret anser att det skapar en sammanhållen formell struktur med beslutsmandat avseende både enskilda digitala tjänster och initiativ och vid behov av prioriteringar mellan flera olika digitala tjänster eller initiativ. Då Stockholms läns sjukvårdsområde inte har kunskap om alla områden inom

vårdproduktionen krävs ett samarbete med övriga vårdgivare för att säkerställa att den organisation som ska leda digitaliseringsarbetet har en djup verksamhetskompetens. Berörda nämnder och bolag behöver därmed bidra med resurser till arbetet.

Särskilt om trafiknämndens ansvar för digitala som stöttar kollektivtrafiken
Med trafiknämndens ansvar följer ansvar för de digitala tjänster som stöttar kollektivtrafiken, samt tjänster som både omfattar trafiknämnden och färdtjänstnämnden. Detta gäller även om de digitala tjänsterna nyttjas av privata utförare. Trafiknämnden har sedan tidigare en stor del outsourcad it och använder på grund av avtalstider med mera inte de regiongemensamma tjänsterna. Regionledningskontoret föreslår att trafiknämnden aktivt tar en roll i styrningen av de regiongemensamma tjänsterna för att på sikt kunna överföra sina tjänster till de regiongemensamma leveranserna och därmed ytterligare kunna fokusera på den egna kärnverksamhetens behov.

Särskilt om fastighets- och servicenämndens roll
Fastighets- och servicenämnden har en central roll i att Region Stockholms övriga nämnder och bolag ska kunna fokusera på sina kärnverksamheter. Genom att samla Region Stockholm it-leveranser hos nämnden skapas förutsättningar för effektiva och marknadsmässiga leveranser.

Utöver de tjänster som fastighets- och servicenämnden levererar direkt till Region Stockholm övriga nämnder och bolag har nämnden ett ansvar att samordna externa leverantörer för att skapa samordnade leveranser och välfungerande support till Region Stockholms medarbetare.

Principer om styrning avseende medicinsktekniska produkter
Medicintekniska produkter är ett brett område och omfattar allt från förbrukningsartiklar till applikationer och avancerad utrustning. De applikationer som klassas som medicinsktekniska produkter omfattas av strategin för it och digitalisering och ska styras likt andra digitala tjänster. Viss utrustningen har ett starkt beroende till vårdproduktionens digitala tjänster och underliggande it-infrastruktur. Regionledningskontoret föreslår därmed att den styrning som implementeras för it och digitalisering återanvänds för medicinteknisk utrustning som är uppkopplad och kommunicerar med digitala tjänster.

Inom området finns också behovet av att utifrån Region Stockholms inköpspolicy (LS 2018-0667) etablera ett samlat kategoriansvar för

medicinsktekniska produkter. Regionledningskontoret avser komma tillbaka med förslag på kategoriansvariga nämnder och bolag i särskilt ärende om kategoristyrning. För att kategoristyrning och it-styrningen ska fungera tillsammans föreslår regionledningskontoret att kategoriansvarig nämnd eller bolag bedriver arbetet i nära samarbete med Stockholms läns sjukvårdsområde som ansvarar för vårdproduktionens samlade krav och behov på digitala tjänster. Genom ett nära samarbete skapas förutsättningar för att kunna möta verksamheternas behov och samtidigt öka graden samordnade upphandlingar avseende både it och medicinteknik.

Principer om gemensamma tjänster
Av strategin för it och digitalisering finns långtgående krav på att gemensamma tjänster ska vara huvudregeln för Region Stockholms verksamheter. De nämnder som föreslås få ett särskilt ansvar för att samordna Region Stockholms nämnder och bolag inom ett verksamhetsområde behöver aktivt arbeta för att identifiera, definiera och etablera gemensamma tjänster inom det utpekade området. Verksamheter som behöver göra avsteg från nyttjande av gemensamma tjänster ska motivera dessa utifrån sina unika verksamhetsbehov samt varför gemensamma tjänster inte kan användas. Först efter beslut i den nämnd som ansvarar för digitala tjänster inom aktuellt verksamhetsområde får unika lösningar utvecklas.

Principer avseende finansiering av it och digitalisering
Av strategin framgår att finansiering av it och digitalisering är ett verksamhetsansvar och ska hanteras inom ramen för Region Stockholms budgetprocess.

Utifrån styrande principer för investeringar så är det den nämnd eller det bolag som har driftkostnadsansvaret när investeringen står klar som har det yttersta ansvaret och beslutet avseende investeringen. För att förenkla administrationen och skapa en mer förutsägbar ekonomisk situation ska nämnder och bolag köpa tjänster där eventuella underliggande investeringar tas av fastighets- och servicenämnden utifrån att investeringen leder till mångåriga drifts- och kapitalkostnader som Region Stockholms verksamheter ska bära. Investeringarna finansieras sedan genom de avgifter som nämnder och bolag betalar för att nyttja tjänsterna.

Ekonomiska konsekvenser
Nämnder och bolag ska utifrån sin användning bära kostnaden för de digitala tjänster de nyttjar i enlighet med avtal och överenskommelser.

Regionstyrelsen
Rotel I

REMISS
2020-10-20

Diarienummer
RS 2020-0242

Remissinstanser – se sändlista

Stärkt styrning av it och digitalisering

Rotel I remitterar för yttrande bilagd promemoria från regionledningskontoret om stärkt styrning av it och digitalisering. I remissen ligger att roteln vill ha remissinstansernas synpunkter på promemorians förslag inför beslut i regionfullmäktige. Remissen är ett led i att fortsätta stärka Region Stockholms samlade förmåga inom it och digitalisering, och avses att beslutas vid regionfullmäktiges sammanträde den 4 maj 2021.

Remisstiden sträcker sig till den 29 januari 2021. Yttranden ska skickas till regionledningskontorets registrator, e-post registrator.lsf@sll.se. Ange diarienummer RS 2020-0242.

Då ansvarsfördelningen inom hälso- och sjukvården är central i promemorian ser vi gärna att remissynpunkter särskilt belyser fördelningen utifrån beställar-utförarmodellen och vårdproduktionens förutsättningar att ansvara för digitala tjänster som även omfattar privata vårdgivare. Frågor kring remissen kan besvaras av Andreas Hölne, enhetschef Strategi och digitalisering, andreas.holne@sll.se, 070-840 08 46.

Gustaf Drougge
Kanslichef

Region Stockholm
Box 22550
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
Fax: 08-737 44 28
E-post: registrator.lsf@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Sändlista

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Kultutobrnämnden
Trafiknämnden
Patientnämnden
Revisorskollegiet
Tillväxt- och regionplanenämnden
Fastighets- och servicenämnden
Färdtjänstnämnden
Vårdens kunskapsstyrningsnämnd
Stockholms läns sjukvårdsområde
Karolinska Universitetssjukhuset
Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje
AB Stockholms Läns Landstings Internfinans
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB
Danderyds Sjukhus AB
Folktandvården Stockholms län AB
Locum AB
MediCarrier AB
S:t Eriks Ögonsjukhus AB
Stockholm Care AB
Södersjukhuset AB
Södertälje Sjukhus AB
Waxholms Ångfartygs AB
Region Gotland
Praktikertjänst
Capio
Aleris